

Základní zásady správné úpravy grafických dokumentů

Písmo

- **nepoužívejte mnoho druhů písma** – max 3 až 4 druhy písma na celou tiskovinu
- **pro zvýraznění nepoužívejte odlišnou skupinu písem a podtržení**, u profesionálních dokumentů by se pro zvýraznění několika slov či vět v odstavci nemělo používat podtržení.
- **maximálně 3 až 4 úrovně nadpisů** – při velkém množství čtenář ztrácí přehled

Barvy

- volba barev a barevných kombinací má naprosto **strategickou roli**
- je nutné naučit se chápat význam jednotlivých barev a naučit se je kombinovat
- **každá barva působí na člověka jinak**, některé jsou chladnější, jiné teplé, některé se hodí pro větší plochy jako pozadí, jiné je dobré využít pro zvýraznění určité části textu
- význam barev:

- o **modrá** – studená barva, klidná, seriózní, vyvážená, důstojná. Modrá je dobrou barvou pro velká pole, nedoporučuje se pro tenké linky a zvýraznění barev písma

- o **červená** – teplá až provokativní barva, jasná, razantní. Vhodná pro zvýraznění, kladení důrazu. Psychologie: energická, vzrušující, silná, mocná, prudká až narušivá, vyvolává v nás představu nebezpečí, ohně, krve, hluku, ale i lásky.

- o **zelená** – příjemná chladnější barva. Vhodná i do větších ploch, jak většina lidí jistě ví, působí na člověka uklidňujícím dojmem

- o **žlutá** – velmi teplá, příjemná barva, ve větších plochách až provokativní. Psychologie: povzbuzuje, osvobozuje, přináší uvolnění, pocit souladu, harmonie, působí vesele a otevřeně.

- o **fialová** – vyzývavá, křiklavá, má tendenci zaujmout, nehodí se příliš pro práci s textem ani jako podklad pro větší plochy. Psychologie: znepokojivá, melancholická, tajemná, neklidná, osobitá, náročná.

- o **oranžová** – jedna z teplejších barev. Podobně jako červená je křiklavější, vyzývavější. Psychologie: vyvolává pocit radosti, je spojena s představou slunce, tepla, zlata, bohatství, úrody, je slavnostní.

- o **šedá** – decentní seriózní chladnější barva. Ve vhodné kombinaci s ostatními barvami dodává dokumentům vážnost a exkluzivitu. Psychologie: smutná, netečná, vyvolává představu chudoby a pokory.

- o **černá** – standardní barva písma, studená barva, ve větších plochách smutná.

Psychologie dalších barev:

Purpurová barva působí hrdě, vznešeně, povzbudivě, důstojně, je spojena s představou spravedlnosti a majestátu.

Hnědá je solidní a vážná, mlčenlivá, střízlivá, spojená s jistotou a pořádkem, domovem, tradicí, zdrženlivostí.

Bílá barva je nejistá, neurčitá, je symbolem čistoty a nevinnosti.

Světlezelená evokuje představu vlhka, chladu, ticha rostlin, působí přirozeně, ale někdy také jedovatě.

Tmavozelená uklidňuje a chrání, avšak i omezuje, dává pocit bezpečí a naděje, je přátelská.

Tmavomodrá je klidná, vážná až skličující, je to barva dálek, hloubky, rozjímání a smutku.

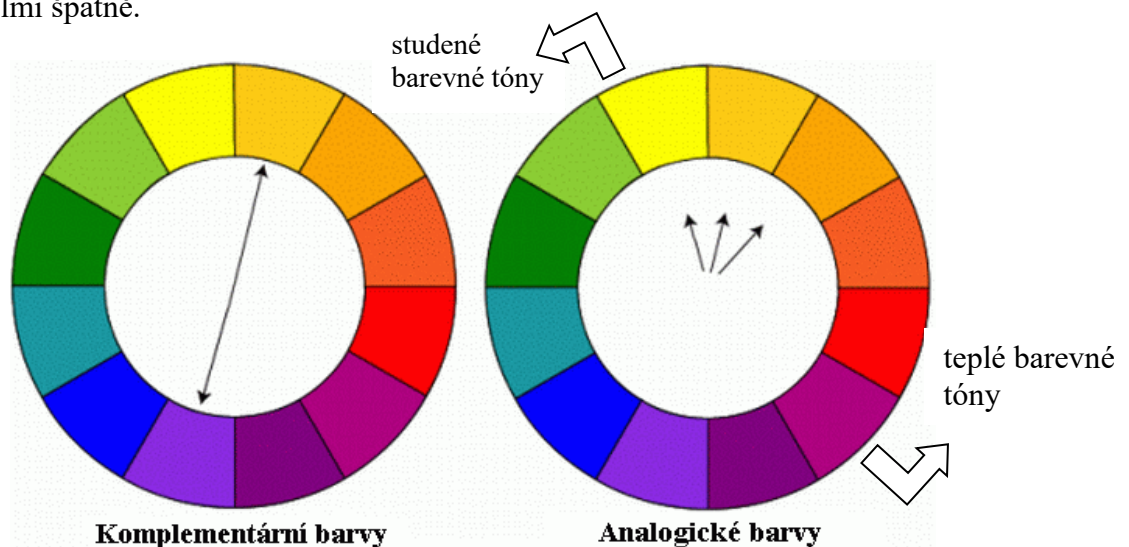
Světlemodrá vyvolává představu vzduchu a oblohy, ticha a touhy, působí přívětivě.

Jak oko vnímá barvy?

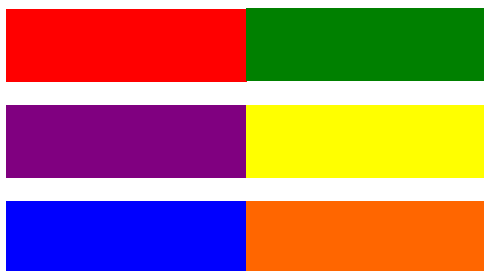
- každá barva má jinou vlnovou délku
- některé barvy jsou si blízké, může je lidské oko vidět pohromadě bez potíží (např. červená, oranžová, žlutá a zelená)
- jiné barvy spolu zkombinovány dělají očím problémy (např. fialová a modrá nemohou být viděny ve stejný okamžik jako červená)

Barevný kontrast

V následujícím grafu je paleta barev poskládaná tak, jak jsou barvy umístěny vedle sebe v barevném spektru. **Z grafu plyne, že čím více jsou barvy umístěny vedle sebe, tím mají menší tzv. barevný kontrast, oko je může lépe vidět spolu. Čím jsou naopak barvy od sebe vzdálenější, tím mají větší tzv. barevný kontrast a oko je vedle sebe méně snáší.** Např. červená a zelená barva jsou umístěny přesně naproti sobě – budou vedle sebe na oko působit velmi špatně.

Největšího barevného kontrastu lze dosáhnout namícháním barev, které se nachází přesně na opačném konci barevného spektra.

Tonální kontrast

Tonální kontrast pracuje s jasem. **Nejvyššího tonálního kontrastu dosahují vedle sebe barvy s nejvyšším a nejmenším jasem** – nejvyššího tonálního kontrastu tedy jednoznačně dosahují černá a bílá barva vedle sebe

Zásady používání barev

- **podle záměru grafického dokumentu** – pokud má být dílo provokativní, nebojte se použít provokativní barvy. Má-li být seriózní, použijte pastelovější, resp. chladnější barvy například spolu s šedou. Jestliže má dílo vyznít hřejivě, použijte světlejší a teplejší barvy.
- **přemýšlejte nad barvami již při návrhu**
- **berte ohled na barevný a tonální kontrast** – např. u delšího textu nepoužívejte barevné ladění s vysokým barevným kontrastem (pokud to nebude záměr)
- **vdechněte dokumentu vlastní barevné ladění**
- **používejte omezený počet barev** – všeho moc škodí. Není nic horšího než barevně přeplácaná tiskovina (výjimka je reklama na cirkus). Nejvyspělejší grafické dokumenty jsou obvykle ty, které mají omezený počet barev a jsou laděny velmi decentně a střídavě.

Zásady kompozice stránky a dokumentu

- **blízkost** – uspořádání spolu souvisejících informací na ploše tak, aby to bylo pro čtenáře co nejpříjemnější, logické a přehledné. Může to čtenáře mást, způsobovat jeho nesoustředěnost a zmatenost.
 - o Jednotlivé informace by měly být svázány tak, jak spolu logicky souvisí.
 - o Skupiny informací by měly být odděleny v souvislém textu mezerami nebo na ploše logicky tak, aby oddělení bylo jasně patrné
 - o U plošných grafických dokumentů by informace neměla být příliš „rozházená“ po ploše. A už vůbec ne, pokud informací v dokumentu není mnoho.

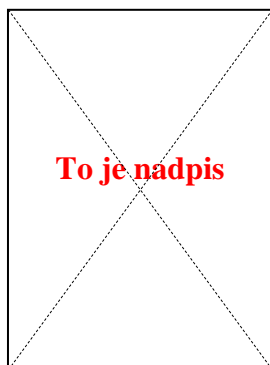
O škole
- střední škola
- technicky zaměřená
- úspěchy v praxi

Adresa
Gymnázium Vel. Meziříčí
Sokolovská 27/235
594 01 VELKÉ MEZIŘÍČÍ

- **Nadpis**
Stručný text o problému
a hlavní popis problému
Závěr
- **Nadpis**
Stručný text o problému
a hlavní popis problému
Závěr
- **Nadpis**
Stručný text o problému
a hlavní popis problému
Závěr

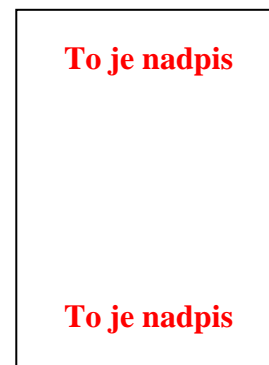
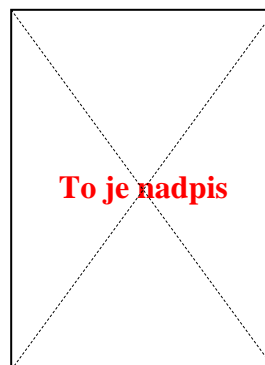
- **Opakování**
 - o Opakování stejných prvků grafického dokumentu (nadpisy, odrážky, ...)
 - o Činí dokument konzistentním a srozumitelným, čtenář ví, co může od které podoby dokumentu čekat
- **Nadpis či dominantní objekt stránky umíst'ujte na optický střed**
 - o Je o něco výš než geometrický střed
 - o Díky optickému klamu se nám zdá, že geometrický střed je příliš nízko

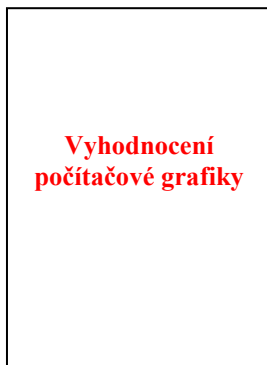
← Optický střed je mírně nad geometrickým středem. **OK.**

U nadpisu v geom. středu se zdá, že **objekt padá** dolů. →

Umístít nadpis dolů či nahoru snad nikoho nenapadne, je to přirozeně **špatně.** →

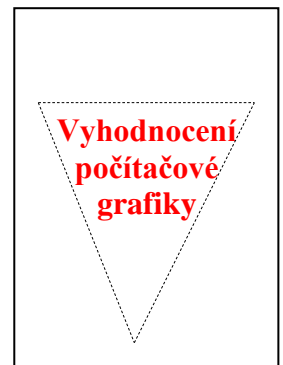
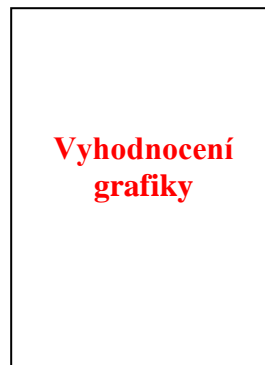

- **Víceřádkový centrováný nadpis – nejprve delší text, pod ním kratší**
 - o Snaha o *efekt trojúhelníku*
 - o Nelze vždy dodržet, pravidlo je především doporučením

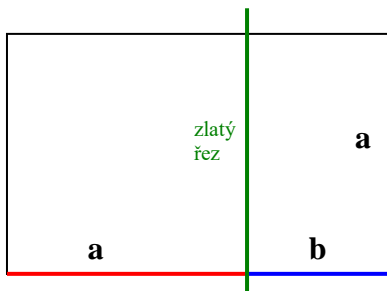

← **Nevhodně** koncipovaný nadpis. Druhý řádek je širší než první.

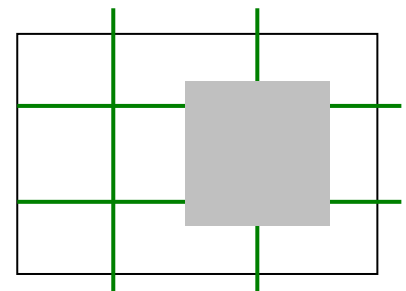
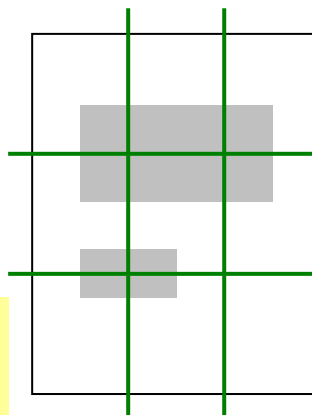
Správně koncipované nadpisy. První řádek je vždy širší a každý další řádek je užší než předchozí řádek. →

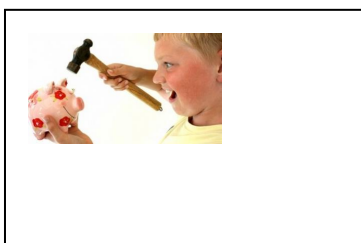
- **Základní či významné objekty se snažte pozicovat na zlatý řez (poměr 1:1,618)**
 - o Ideálně na zhruba 1/3 šířky/výšky od okraje dokumentu

Umístění stěžejních objektů na **zlatý řez**. Variant umístění je mnoho, platí základní princip – **zhruba 1/3 šířky/výšky dokumentu** od jeho hrany.

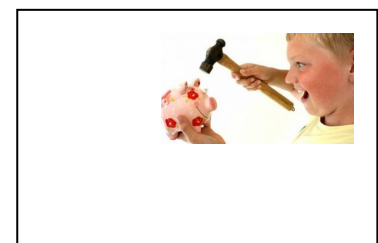

- **Motiv nesmí utíkat „ven“ ze stránky**
 - o jedno ze základních pravidel
 - o pokud je v motivu např. jedoucí auto, mělo by vždy jet směrem dovnitř stránky, utíkající zvíře by měl utíkat opět dovnitř stránky, člověk by se měl dívat opět dovnitř stránky
 - o pokud je to naopak, říkáme, že motiv „ujíždí“ ven ze stránky

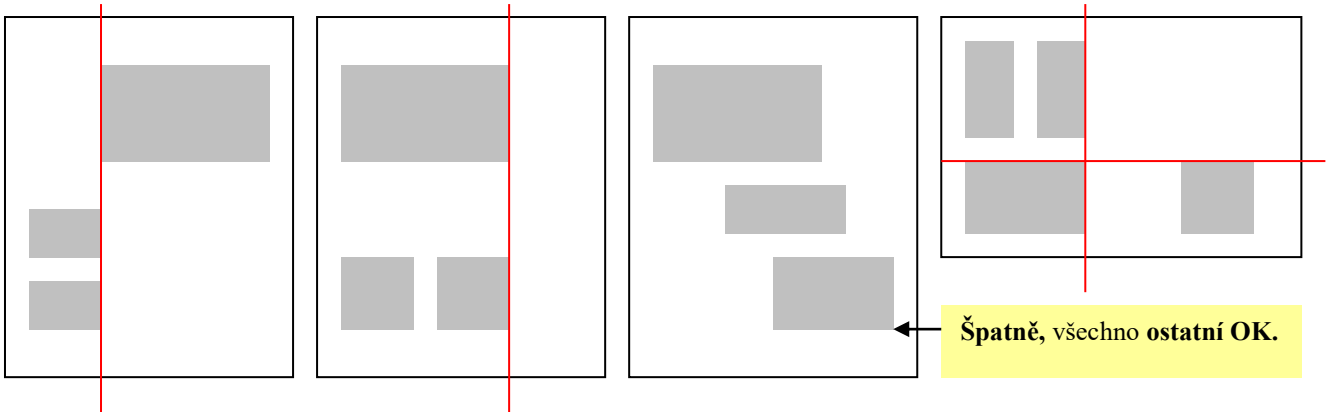
← **Obrázek pohledem ujíždí ven z dokumentu.** To působí nepřírozně.

Správně – obrázek pohledem směřuje dovnitř dokumentu. →

- **Zarovnání obrázků na stránce by mělo být v jedné linii**

- hrany obrázků by měly být pokud možno pod sebou
- pokud obrázky různě velké – pokud to je možné, obrázek zvětšíme či zmenšíme

- **Popisky obrázků**

- pod obrázkem nebo vedle obrázku (dodržovat v celém dokumentu)
- doporučuje se menší písmo a jiný řez

To byla ale zabíjačka ...

To byla ale zabíjačka ...

**NE VŽDY TO JDE PODLE PRAVIDEL,
ALE SNAŽTE SE JE DODRŽOVAT!**